

LIETUVIŠIS BRAZILIJOJ

2

Leidžia

Spaudos b-vė «ŠVIESA»

SÃO PAULO, Vytauto Didžiojo 1930 m. Gruodžio 6 d.

Red. St. Puišys.

NR.

49 (100)

METAI.

Red. ir Adm. adresas: Caixa postal 1764, SÃO PAULO. Red. ir adm. būstinė: Rua Maria Marcolina, 89-a.

100.

Mūsų laikraštis šiandien susilaukė šimtinio savo numerio. Lietuvių kolonijoj leisti laikraštis bendrai yra labai sunku, nes be medžiaginių išteklių jis būtinai turi turėti gerų bendradarbių, kurie galėtų ir sugebėtų duoti laikraštininkams vis daugiau naudingesnės medžiagos skaitymui. Pasigirti mūsų kolonijoj bendradarbių gausumu iš viso negali: tie keliolika asmenų, kurie rašo į laikraštį, ne vienodai gyvdena opiausius mūsų kolonijos São Paulo reikalus. Pasiskirstymas pažiūromis visuomeniškas klausimais yra gana įvairus, todėl savaine patys laikraščio bendradarbiai dažnai esamas pajegas susmulkina: sukvaldo. Vieni eina tiesesniu keliu, laikydamiesi dėsnių — „in necessitate unitas — in dubiis, autem, libertas“ (būtinuose dalykuose vienybė — abejotinuose gi laisvė), kiti vis da tebeieško naujesių kelių, blaškosi.

Mūsų laikraštis, susilaukęs savo šimtinio numerio, atseit per dvejus metus, ėjo vienoda linija, laikėsi vienos krypties — vienyti visus lietuvius bendram kultūros darbui, gerbti visą, kas sava, lietuviška. Nesivaikė „mados“, neklupiojo prieš svetimų dievukų patatus, išbraukė visai iš savo nusistatytos programos bilekuri partiskumą. Mūsų laikraštis pagrįdinė mintis buvo, lietuvių laikraštis tik lietuviškas ir lietuviškumui išieivijoje remti. Tiesa, daug buvo tokių, kurie sąmoningai norėjo kitus įtikinti, kad „Lietuvis Brazilijoj“ yra politinės pakraipos laikraštis, bet tokių argumentai visuomet buvo labai nerinti: kai mūsų laikraštis ėmavo griežčiau užsistoti už savąjį, lietuviškąjį lizdą, tai tuomet sakytų: „žiūrėkit, ka rašo „fašistai“. Jeigu gi mūsų laikraštis pasirodydavo viena — kita žinia ar kronika iš lietuvių katalikų bendruomenės gyvenimo, tuomet tie patys ponai ėmavo rėkti: „žiūrėkit, jie jau krikščionių-demokratų politiką varo“... Taip galima sakyti, visą laiką buvo mūsų laikraštis puolamas kitaip manančių, ne labai gudrių publicistų, tačiau šitas jų puolimas nekiek puolikams garbės nesudarė, nes kas nusimano apie sąvokas „fašistas“ ir krikšč. demokratas, tas gerai gali prapasti kiek vertės turėdavo tokie puolimai. Paimkite Tamstos į rankas kokį norite brazilų laikraštį, kiekvienam Jus rasite įdėta bažnytinė kroniką, tačiau niekam į galvą nepareina kad del bažnytinės kronikos skelbimo tas ar kitas brazilų laikraštis jau būtų patapęs partiniu laikraščiu. Jeigu gi kas viešai pasikesina užgauti Brazilijos gerą vardą čia ar užsieny, tuomet visi vietiniai laikraščiai visokių būdu gina savo lizdą, Braziliją, tačiau niekas tokiems laikraščiams nedaro priekaišto, kad „sufašistėjo“. Pas mus, žinoma, keletas netolerantių kitaip galvoja, kitaip stengiasi nušviesti gyvenimo faktus skaitančiai visuomenai. Tokie publicistai bijosi, kaip vištos, perskristi per tvora, todėl mielai ir ramiai kapsosi po sąslavų kruvas.

Nepaisant visų esamų medžiaginių ir dvasinių trukumų, kurie laikraštininkams labai pasunkina, tačiau šiandien mes jau išėmėme didelį laikraščio šventę švenčią, tai iš viso tik pirmas laikraštis tesusilaukia savo šimtinio numerio, o tai jau galima laikyti dideliu kultūrinu laimėjimu kolonijos naudai.

Susilaukę šimtinio numerio, nors neseniai da perguyvenome skandų medžiaginių ir moralinių smugį, mes tikimės varyti iki tol, kol „Lietuvis Brazilijoj“ nesusilauks tūkstantinio numerio. Pirmieji ledai pralaužti, didžiosios klūtys

nugalėtos, net ir medžiaginiai nuostoliai mus neatbaidė vėl leisti padidintą mūsų laikraštį, kad galėtume pilniau atvaizduoti lietuvių kolonijos gyvenimą.

Mes pasitikime savo pajėgomis, kadangi tetarnaujame idėjai, o „idėjos nemirsta, kaip žmonės“, sako Maironis, nes jos amžinos. Mes pasirinkome, (atvirai pasisakome) tokias kilnias idėjas, kaip va. Tėvynės meilė ir Jos garbė, nes nėra pasaulyje tautos, kuri šitomis idėjomis nesivaduotų. Tik visokie internacionalistai neturi tėvynės, tai nelyginant tokie nomadai — klajokliai, be savo namų ir pastogės, kuriems niekur nieko nebėra nei kilnaus nei švento.

Niekas negali šiandien mums priminti, kad mūsų laikraštis puolė kitaip manančius del jų pažiūrų iš esmės. bet taip pat mes negalėjome leisti drabstyti purvais visą, be jokios atodairos, kas mums ir daugeliui tebėra dar šventi ir kilnūs dalykai.

Tiesa, mūsų skaitytojai kartais turėdavo pastebėti polemiką su kitaip manančiais neį me, tačiau ne mes budavome polemikos mėgėjai, — mums tik reikėjo ginti bendrą Lietuvos bei lietuvių interesų poziciją. Juk, prastai kalbant, jei kas viešai, ar iš pasalų puola, tai žmogus, lazdos neturėdamas, grąbstosi bent po ranka pakliuvusio pirmo šakalio, kadangi apsiginti kiekvienas turi teisės. Būna kartais ir tokių puolimų, kad nei burnos aušyti neapsimoka: su durnu du turgu, sako priežodis. Tačiau visupirma mes gyvenime ir ginsime pačią lietuviybę ir jos idealus.

Šiems idealams tarnaudami, mes ir ateityje laikysimės to paties kelio.

A. Kerėtojas.

KAS GIRDĖTI LIETUVOJ?

Smarkiai ištvino Nemunas ir Neris.

Patvinusio Nemuno vanduo apsmė didelius plotus Aleksote ir Marviankoj. Prie Kanto gatvės išsiliejęs vanduo siekia siaurojo geležinkelio bėgius. Panarūnijų ir Dankanto gatvė vežimai negali įvažiuoti.

Potvynis padarė nemažai nuostolių medžių prkliaus, kurie įvairių miško medžių sukrovę turi pakrantėse.

Vanduo Nemune ir Nery vis dar kyla. Vandens paviršius pakilo iki 4,5 metr. Jei toliau lietus nepasiliaus. Kaunui gresia potvynis. Tokio didelio radenį vandens pakilimo jau nebuvo per 50 metų.

— Seimo rūmai teisingumo ministerijoj jau galūtinai įruošti ir dabar naudojami įvairiems reikalams. Dažniausiai čia posėdžių susirenka teisingumo ministerijos žinioj esančios įstaigos.

Moderniška lignoninė.

Karne numatoma ateinančiais metais pradėti statyti modernišką lignoninę su 500 lovų. Tokios lignoninės planas yra sustatytas. Ją pastatius, dabartinę Kauno miesto lignoninę dël netinkamų patalpų bus panarikinta. Tačiau lignoninės pastatymas ateis apie 4 milijonus litų.

Kun. Janilionis grįžta į Argentina.

Kun. Janilionis, kuris neseniai buvo parvažiavęs į Lietuvą surasti sau

Visi geri gyvenimo dalykai randas Tamstos žinioje.

Apsidrauski prieš rytojaus netikėtinumus nuolatos darydamas atsargą
City Banke.

Indėliai, padėti CITY BANKE, kiekvienam pareikalavimu, jeigu yra reikalas, gali būti išmokėti, nuolatiai už indėlius visą laiką priskaitomi.

Atidaryk savo taupomąją sąskaitą CITY BANKE šiandien pat iš 50\$000 arba iš didesnės sumos.

Kalbama rusiškai ir vokiškai.

The National City Bank of New York
PRAÇA ANTONIO PRADO — SÃO PAULO

Gatavų rūbų ir avalinės bei smulkių reikmenų

lietuviu krautuvė
Stanislauskio ir Avrutino

RUA DA MOOCA, 288.

Kainos pigesnės kaip kitur. — -o — Užeikit ir įsitikinkite!

bendradarbių, vėl grįžta į Pietų Ameriką. Jis jau susirado porą kunigų, kurie sutiko taip pat važiuoti į Pietų Ameriką. Jie išvažiuos vėliau, kai su tvarkys leidimo, paų ir kitus reikalus.

Emigracija.

Spalio mėnesi iš Lietuvos emigravo į Argentina 118 žmonių, Braziliją 21, pietų Afrika 3, Kanada 21, Uragvajų 68, Amerikos Jungtines Valstybes 49, Kuba 4, Meksiką 1 ir Palestina 3, iš viso 288.

Į Braziliją, kilus ten revoliucijai, iš Lietuvos emigruoti laikinai buvo uždrausta, bet dabar tas draudimas jau atšauktas.

Cukraus fabriką.

Mano statyti Vilkiškių apylinkėse, netoli Simanėl skių dvaro. Fabriką statys kitais metais. Šiemet bus pradėti tik priruošiamieji darbai. Dabar užsieny specializuojasi pasiūsti tam reikalui keli kandidatai.

Cukraus naudojimas Lietuvoj žymiai didėja. 1923 metais buvo įgabenta tik už 10 mil. litų, o 1929 m. jau už 17 mil. Kelių metų mėginimai parodė, kad žaliavai Lietuvoj dirva gana palanki. Čia auginamų cukrinių runkelių cukringumas siekia maždaug 17 proc., nors užtektų ir 14 proc. Fabrikai gali pradėti veikti prie 1500 ha plo. bet ateinančiais metais manoma apšodinti apie 2.000 ha. Norima įvesti nauji mokesčiai.

Finansų ministerija svarsto naujų mokesčių įvedimo projektus. Norima apdėti mokesčiais viengungiai (per 30 metų nevedę vyrai), iš to tikisi surinkti per metus apie 1 milijoną litų. Be to, manoma apdėti mokesčiais laisvų profesijų piliečiai (gydytojai, inžinieriai ir kit.), iš ko tikisi surinkti per metus apie pusantro milijono litų.

Rudens keistenybės.

Užsietus rudens šilumą orui, šiomis dienomis Padubysio v. Vimzių dvare gyventojas J. Elzbergas miške rado daug naujai išaugusių baravykų. Pašausęs apylinkėj kitas pilietis rado daug žydinčių žemuogių, kurios jau turi išaugusių normalaus dydžio uogų, kurios dar žalios.

— Lietuvos vidaus skolos siekia 904.338,32 lt. ir 145.320.845 lt. užsienio Lietuva skolinga Amerikos Jungtinėms valstybėms apie 63 mil. lt. Anglijai virš 4 mil. ir šiemet padaryta Švedijos degtuko trestui 60 mil. lt.

— Užsienio prekyba, per 8 mėn. šiemet išvežta už 209 mil. litų; o įvežta už 206 mil. lit. Išvežimas viršija įvežimą 3 mil. Pernai per tą patį laiką išvežimas buvo didesnis 4,6 mil. lit.

PRANEŠIMAI

Sekanti «L.B.» numeriai irgi bus padidinti.

Lietuvos Konsulatas praneša, kad gali išvežti Lietuvon už pusę laivokartės kainos 19 asmenų. Galintieji sumokėti pinigų tuojau — kviečiami atvykti su pasais dar šią savaitę. Bus išvežami italų laivų — 13, vokiečių 16 d. šio mė esio.

Vėliau nebebus priimami pinigai, kaip 11 d. gruodžio, todėl, kas gali įnešti pinigų, pasiskubinkit.

Lietuvos Konsulatas.

Lietuvos Konsulatas Sao Paulo kviečia užėiti Konsulatan. Rua Cons. Nebias, 103, pil. pil.

1) Emiliją Taparaukaitę — Grigalūnienę ir 2) tą pilietį, kuris pranešė Konsulatui apie Viktoro Kazlausko žuviną.

Lietuvos Konsulatas.

Pasukime vaira.

Jau ne syki rašiau, kad rašytas žodis išėjęs iš kilnios ir doros širdies gali daug gero padaryti. Ir todėl ašmens, kurie leidžia tą spausdintą žodį į pasaulį, turi apgalvoti kiekvieną minutį, kiekvieną sakinį, kiekvieną išsitarimą. Gerieji jų žygiai yra aukso raidėmis įrašomi į gyvenimo puslapius ar tai būtų tautos, valstybės ar mūsų pačių išėivių tarpe.

Taip pat tas pats blogas spausdintas žodis, nešantis tą kas žema, purvina — duoda blogas pasekas. Tas pats blogas spausdintas žodis, išėjęs iš sielos, kuri neturi nieko švento artimo ir brangaus neša suirutę, neša keršat, neapykantą. Blogas spausdintas žodis kiršina brolių prieš brolių, vaikus prieš tėvus, žmogų prieš žmogų.

Mes lietuviai išėivijoj, deja, esame toli, toli nuo tobulo spausdinto žodžio: mes esame toli bent nuo minimalinės tobulybės. O spausdintas žodis gi nebūdamas tobulas, negali ir negalės prisidėti prie tobulėsniu lietuvių gyvenimo išėivijoj sukūrimo. Kas iš mūsų kaltas? — kalti iš dalies visi, kad nemo-kame toli nuo savo tėvynės sugyventi ir broliškai vienas kitam pratiesti ranką.

Mums brolius lietuvius čia čia vadaus anarchijos ir nuo lietuviško kelio nutolimo kirminas. Šis anarchijos kirminas jau taip plačiai ir giliai yra išsisknijęs mūsų lietuvių organizme, kad net galūtinia jo riba visai nebetoli! Mes jau dagyvenome iki tokio laipsnio, kad bent kuris nors ir paprasčiausias kultūrinis bendradarbiavimas tampa neįmanomu ir sunkiu. Mes jau dagyvenome iki tokio laipsnio, kad lietuvių kolonija pradėda nykti, išsigimti ir pagaliao žūs palikdama juodą ir begalo liūdną tašką.

Ši nesvari tarp atskirų į socialinio gyvenimo priešingai žiūrinių žmonių neapykanta, atstumia nuo bent kurio dalyvavimo ir bendradarbiavimo viešame lietuvių išėivių gyvenime kitus. Ši biauri ir nesvari neapykanta atima norą ir patraukimą dirbti.

Pavartykime mūsų išėivių spaudos puslapius, tai aiškiai kris į akis kas iš mūsų dar liko ne kekšininiais, kas liko dar nevagimais, kas liko dar nesifilitikai? Tai baisu!

Nenaujiena, netik kad Vytantas Did., Smetona, Basanavičius mūsų kolonijoj liko vagimis ir kraugeriais, bet taip pat ir visi tie, kuriuos likimas atbloškė čionai neišskiriant ne kunigo, nei konsulo, nei kitų, net nei pačių redaktoriu, kurie turi nešti šviesesnę kibirkstėlę į nepermatomą skurdą ir tamsą.

Pagalvokime, ar tinkamais keliais pakropo mūsų čia išėivijoj gyvenimas? Senas klausimas — sena daina, bet ji nuolat yra skaudi. Šis klausimas yra

PASAULIO IVYKIAI.

LENKIJA.

Ir vėl komedija.

Pilsudskis «laimėjęs» rinkimus į seimą, paskelbė savo atsistatydinimą iš ministerio pirmininko vietos, teisingumasis savo silpna sveikata. Įdomu, kad drauge atsistatydino visas ministrų kabinetas, nors sveikutėlis Pulk. Slavėk, Pilsudskio draugas, paskirtas sudaryti naują kabinetą. Pats Pilsudskis vyksta į Madėiros salą taisyti sveikata. Kurgi nevykti, jeigu jo šalininkų dauguma sėdi seime!

ITALIJA.

Italijoje daroma pastangos papiginti pragyvenimas. Dėlto mažinamos

nuolatinė ir nepagydoma mūsų išėivių tarpe žaidza — tai yra mūsų vadaus anarchijos ir nesugyvenimo kirminas.

Šis kirminas, kaip sakau, atbaido nuo darbo, o darbo juk yra čia daug darbo visiems. Tiesa, dar pasaulis nesurado tokios draugijos ar organizacijos, kuriose visi žmonės galėtų tilpti ir vienaip be išimčių visi galvoti! Bet yra bendri reikalai, bendri siekiai, kuriuos visi tikri lietuviai vienaip turi galvoti ir suprasti. Yra bendri gyvenime tikslai, kurie turi vienyti, jungti ir vieną prie kito glausti — artinti. Nesvarbu man ar jis dryžotas, ar paprastas kelnes dėvi; nesvarbu man ar jis sekmadienį buvo šv. mišių klausyti ar ne, bet ten kur yra paliečiamas bendras lietuvių išėivių vardas, garbė, jų gerovė, tai ten negali būti dviejų nuomonių, dviejų kelių.

Tame darbe — darbe kuriame paliečiamas mūsų lietuvių vardas, mūsų garbė, mūsų gerovė, ten turime ieškoti ir visuomet rasti bendrą kelią. Tame darbe — mūsų išėivių tarpe didelį ir gerą uždavinį gali atlikti spausdintas lietuviškas žodis.

Spausdintas žodis yra galingas. Jis gali pakreipti visuomenės gyvenimo kelius ir blogojon ir gerojon pusėn: tas priklauso koki ta pati spauda yra paėmusi kelią ir linkmę.

Kad mūsų neskaitytas, biednas ir suvarges išėivių tarpe spausdintas žodis, bendrai imant, yra paėmęs blogą kelią — tai faktas.

Tą kelią reikia kreipti kiton linkmėn — kitaip reikia nustatyti spausdinto žodžio gairę, kad ji mūsų tarpai — lietuvių tarpai — būtų daugiau nuoširdumo, daugiau kultūringumo, o ne bievizgų, šmeišto ir sрутų kibirus.

Kas arčiau šito reikalo stovi — pagalvokite ir rimtai pagalvokite, o tuo pačiu ir pasukime vaira.

Lietuvių Ainiš.

ir valdininkų bei darbininkų algos nuo 5 ligi 12 nuošimčių. Įdomu, kad tai būk esą daroma bendru darbavii ir darbininkų susitarimu. Laisvų profesijų žmonės mažina savo uždarbį nuo 10 ligi 30%.

— Pasiėny su Jugo-Slavija įvyko nauji susiėaudymai su slavėlais. Paėšautas italių leitenantas. Tai jau kelintas toks atsitikimas. Visos slavų valstybės bendrai imant yra šalininkės Prancuzijos ir nusistatė prieš Italiją.

Nauja sąjunga.

— Turkių, os ministeris pirmininkas lankėsi Romoj ir turėjo pasitarimų su Musolini. Atsilankymas turi sąryšį su jau sutarta Italijos, Turkijos, Graikijos ir Bulgarijos sąjunga, prie kurios matoma pritraukti dar Vengriją. Sąjunga bus nukreipta prieš Jugo-Slavijos, Čeko-Slovakijos, Rumunijos ir Lenkijos «mažąją santarvę».

VOKIETIJA.

— Vokietijos užsienio skola siekia 26 ar 27 milijonų markių.

— Didžialis vokiečių hydroplanas, kurs kesinoti lėkti Amerikon, užsidedė Portugalijos uoste. Sudegė tik kairys is sparnas.

— Prezid. Hindenburgas pasirašė dekretą, kuriuo be reich tago (seimo) sutikimo bus vykdoma finansinės reformos.

— Vokietijoj įvairiuose miestuose nesilauja nacjonalistų ir komunistų demonstracijos ir kruvini susirėmimai su policija.

AMERIKOS J. V.

Taip rūpinasi darbininkais

Darbo ministeris Davis įnešė kongresan įstatymo projektą, kad dar labiau būtų suvaržyta imigracija, kad nepagėidaujami sveicimais būtų išsiųsti iš šalies, nors jie būtų ir naturalizuoti piliečiai.

Beto numatyta suteikti 600 milijonų kredito žemės ūkiu darbam prapėsti.

ANGLIJA.

— Anglijoje dabar yra 2.286,400 bedarbių, arba milijonu daugiau, kaip pernai.

— Škotijoje sreikuoja 92.000 angliakasių.

— Karalius paskyrė Australijos gubernatorium australietį p. Isaakis. Tai pirmas atsitikimas Anglų kolonijos istorijoj, kad vietos žmogus ne anglas skiriamas gubernatorium.

INDIJA.

Žemės drebėjimas.

— Žemės drebėjimas sunaikino Ongos miestą, kur žuvo 36 žmonės ir yra nemaža sužeistų.

ISPANIJA

Boksas.

Barcelonoj Ispanijoj įvyko bokso rungtynės tarp dviejų pasaulinės garbės kumštiniųkų italo Carneros ir ispano Paulino Ucedum. Pirmasai yra milžiniško ūgio ir sveria 122 kilogr., o antrasai 94 kilogr. Laimėjo pirmasai punktais. Ispanai smarkiai protestuoja prieš tokį teisėjų italo ir anglo sprendimą. Publikos buvo 75.000, o pajamos siekia milijoną pezetu.

— Pabėgo iš kalėjimo garsus Ispanijos lakūnas Ramon Franco ir nežinia kur slapstosi. Jis buvo suimtas, kaip aršus monarchijos priešininikas, sąryšį su neseniai įvykusiu visuotinu streiku.

— Žurnalistas Lizzo išėovė oran, kuomet pro šulį ėjo ministeris pirm. Berenguer. Žurnalistas sako, kad jis ne norėjęs nužudyti Berenguer, tik savotiškai užprotestuoti prieš vyriausybės savavaliavimus. Daugelis skaito p. Lizzo aeprėčiu.

Jus norite pinigų persiusti

Tiek į Lietuvą, Rusiją, Lenkiją, Vokietiją ir t. t., Šiaurinę Ameriką, laiškais ar telegrafu.

BANCO GERMANICO

Rua Alvares Penteado 17, kertė Rua Quitanda
visača atliks

Sknbiai — sąžiningai ir už mažą atlyginimą

A. Kerėtojas.

Lietuvio mirtis vakarų fronte.

(Tikras atsitikimas)

Kaip tik tuo metu išėoko iš vokiečių apkasų kitas karininkas ir, nuplėšęs nuo savo krutines abu «geležinio kryžiaus» aukščiausius karo ordinus, sviedė juos ton klaikion duobėn, kanuolės šuvio išrauston, kur prieš akimirka žuvo sužeistasis vokiečių karys ir mūsų drašuoilis-gelbėtojas, šaukdamas visa gerkle mūsų pusėn: „Hoch, Hoch Amerikos didvyri!“

...Lyg tolomas griaustinis artinosi kanonada, aplinkui, virš galvų, iš priėakio, iš užpakalio pradėjo kiti šuviai rausti tokias pat mirties duobes mūsų ir vokiečių apkasų tarpekyj, dangus su žeme susimaišė, pragariškoji ugnis akino visus, bet pagiežos nebesimatė nei mūsų, nei priešos apkasuose: visi, lyg suakmenėję, tebegyveno dviejų drašuoilių šurpauš likimo momentą...

Rytojau dieną, apie pusiaudienį, kai kanuolių gerklės užkimo, mes pradėjome ieškoti mūsų vakarykėšio drašuoilio, norėdami bent jo vardą jamžinti.

Kadangi, kaip sakiau, naktį buvo stipri kanuolių ugnis iš abiejų pusų, ir mūsų ir priešos pusėje buvo aukų,

todėl susekti kas vakar buvo padaręs aną garbingą žygį priešą iš pavojaus gelbėti, buvo veik negalima. Net neįspėdami priešais tebebuvusius vokiečių, mes pasiuntėme kelis vyrus apieškoti nelaimingojo drašuoilio užsilikusius dražužių skiantus, kad kaip nors bent jo vardą sužinojus. Vienas kareivis atrado mūsų kario frenėio skverną su kėšene, kurioje radome kokią tai, mums nežinoma kalba, žurnalo antgalvę „Vytis“, iš liepos mėnesio 1917 metų, printed Chicago III. Ir nieko daugiau negalėjome apie mūsų tikrą karžygį patirti, todėl, karo sukurių audrose greitai visi pamirėome tą įvyki, nes kasdieną kartodavosi daugelis jam panaėsių.

Kai aš 1920 metais sugrižau į S. A. Valstijas, rašo toliau savo dienyne, p. O. Dervej, kartą eidamas gatve pamačiau lange keletą knygų vitrinoje ir žurnala tuu pačiu užrašu — „Vytis“. Žaibo greitumu mano vaizduotėje atsistojų įvykis su vokiečių karininku ant Marnos krantų 1917 metais. Užėjau knygynan pasiteirauti, kam pri-

klauso žurnalas „Vytis“, kas tie Vyčiai Amerikoje, kam aš turėčiau būti dėkingas turėjęs savo komandoje taip kilnių vyrų. Man buvo paaiškinta, kad „Vytis“ yra Lietuvos simbolis, kurį sau pasirinko Amerikos lietuviai — ateiviai. (Lietuvių — katalikų jaunimas. Red.). Vyčių tikslas: būti visur visuomet sau žmonėnis, gerbti visą, kas kilnu, dora ir gražu ir nepamirėti, kad turime savyje didingos kitados Lietuvos ainių kraują...

Man darėsi graudu ir linksma širdyje, girdint apie tuos žmones bei jų kilnius ainius, todėl aš nieko nepasakėjęs net nevisai mandagiai išėjęs iš knygyno, skubėjau savo butan, kad įtrauktis diėnynan bent tos tautos vardą, kuriai priklausė manasis vyras, taip garbingai atidavęs savo gyvastį ant Marnos krantų... Tiesa, aš pasižadėjau ir te-sėjau sau duoti žodį; pažinti arčiau Lietuvą ir jos geruosius sūnus Amerikoje.

p. O. Dervej dienynas tebestovi mano akyse, toliau, berots, nebėra ko jį varyti: užtenka šito vieno kilnaus ir garbingo jo užrašo, nes pats užrašas atpildo visus kitus karo dienynų lapus, visiems lietuviams jis pasako tą pačią giedrąjį mintį: gerbkime, lietuviai visur savo vardą, amžiai mums garbės napa-

kyktės, tik būkime sau žmonėmis, tik siekime visur to, kas patį žmogų kelia į aukštumas, kas žmogaus vardą įrašo neišdildomomis pagarbos raidėmis.

Kartais ir mažyte kibirkstėlė gali įžiebti didžiausį laužą, kurio pazarai esti ištole matomi, kuris susildo ne vieną suakmenėjusią širdį.

J. R.

Kersinga meilė.

Tamsi tąsyk temo naktis, kai aš su draugu po ilgus, vargingos kelionės gavome nakvynę viename stambiane ūkyj kainuotoj Aukštaitijoj. Namų šeimininkas buvo iškėliavęs ir tik vienui vienas koktų 70 metų senelis jo ištikimas tarnas dabojo namus. Jis maloniai mus priėmė ir pavaiėinęs kuo galėjo nurodė mums guolį, viename seno rūmo kambaryje, arti didelės verandos. Buvova nepaprastai nuvargė... Jonas nei žinoti nenorėjo, kai jį pakalbinau truputį pasėdėti ant verandos ir pasižiūrėti kaip žaibo kalavijai raižė tamsią vakarų padangę nušviesdami plačios apylinkės miškus, daubas ir ežerus. Jis užsadarė kambario langą ir

Katalikai ir spauda.

Didis tautų apaštalas Povilas, nesitenkino atlikti 4 ilgas ir vargingas keliones, bet rašė dar daugybę laišku, kurių laiką krikščionims, kaip turi būti sutvarkytas žmogaus gyvenimas Kristaus mokslo pagrindais. Tuos jo laiškus šiaandien spaudos pagalba skaitome ir mes ir taip turintame savo sielą. Bet šių dienų gyvenimas daug pasikeitė, išsiplėtojo. kilo daug naujų klausimų. Jeigu šiaandien gyventų šv. Povilas, tai atsiliėpdamas į moderniojo gyvenimo pastatytus klausimus jis juos rinktų Kristaus mokslo šviesoje ne rašytų laišku, bet spaudos pagalba. Šiaandien šv. Povilas būtų didžiausio laikraščio redaktorius, kaip sako garsus vokiečių vyskupas Kettleris.

Mūsų Vytautas Didysis, norėdamas praplėtinti Kristaus mokslą Lietuvoje, atliko dvi ilgas keliones po Žemaitiją ir pats pora metų sugaišo bemoķindamas žemaitius. Jeigu tuomet būtų buvusi spauda, jis būtų naudojis jos pagalbą, kad greičiau praplėtinai, pagilinti Kristaus dvasią Lietuvoje. Jeigu jis gyventų šiaandien būtų uolus geros lietuviškos, katalikiškos spaudos rėmėjas.

Dievas ir žmogus santikis su juo buvo ir pasilikis pagrindinė mūsų gyvenimo problema. Dievas žmogaus Suvėrėjas ir Valdytojas, teisingumas ir meilės šaltinis buvo ir pasilikis žmogaus minčių ir veiksnių akstinas. Kad ne viena duona žmogus gyvena, bet ir Dievo žodžiu, tai tą tiesą mums skelbia netik Kristaus žodžiais, bet kasdieninis patirimas, ypač jeigu mes pasidairysime po spaudą. Spaudos dalis buvo ir pasilikis viena mažiau, ar daugiau palanki tikybai, o kita prieštikybine. Tikintys žmogus rašo, remia ir skaito pirmąją spaudos dalį, o netikintys platina savo bedieviškas idėjas prieštikybinės spaudos pagalba.

Nenuostabu, kad tikybos vadai ragino ir ragina tikintuosius spėstis apie krikščionių bei palankiąją spaudą.

Popiežius Pijus IX pasakė: „Mūsų laikais daug daugiau reikalingesni yra ginėjai plunksna negu tiesos skelbėjai sakyklose“. Leonas XI „XIII yra pareiškęs, kad: „kiekvieno kataliko pareiga yra remti katalikišką spaudą“.

Pijus X palaiminio laikraštinko plunksną ir jam įteikdamas pasakė: „Nėra garbingesnės misijos už laikraštinko misiją. Laiminu tavo pašaukimo simbolį. Mano pirmtaktiniai laimindavo krikščionių karžygių ginklus, aš gi džiaugiuosi galėdamas palaiminti krikščionių laikraštinko plunksną“.

Kitą kartą tas pats popiežius pasakė: — Kas kodėl žmonės nenori suprasti, kaip svarbi yra mūsų laikais spauda. Nei kunigai, nei tikintieji jai

nesirūpina taip, kaip ištikrųjų reikėtų panti.

Savo kalbą jis baigė šiais žodžiais: — veltui stasite bažnyčias, rengsite misijas, stesite mokyklas, darsysite visokių gerų darbų — visos jūsų pastangos nneis niekais, jeigu nemokėsite naudotis apsigynimo ir puolimo ginklu, kuriuo yra tikra katalikiška spauda.

Ištikrųjų spauda yra galingsnė už pamokslus. Pamokslininkas kalba kartą savaitėje, o laikraštis kalba kasdien. Pamokslininkas kalba paskirtu t riku, paskirtoje vietoje. Laikraštis gi kalba visur ir visuomet — ir rūmuose, ir pirkiose, ir biurnose ir restoranose, kaimuose ir miestuose, kelyje, namuose ir gatvėse. Pamokslininkas kalba keliems šimtams, o laikraštis daugieliui tūkstančiams. Taigi spauda šiaandien yra galingu pamokslininku, o klausytojais — visas pasaulis.

Tomis mintimis vadovaudamasis, ašen vos atvykęs Brazilijon, pradėjau rūpintis katalikišką spausdintu žodžiu. Tuomet ėjo S. Paulij „P. Amer. Lietuvos“ ir neužilgo pasirodė „Garsas“. Mačiau, kad su jais man yra nepakeičiui, nors „P. A. L.“ ir kvietė mane bendradarbiauti.

Laikraščiu leisti reikalingos yra lėšos. Prašiau Amerikos Liet. Katalikų Federacijos pašalpos Braz. liet. katalikų spaudai. Atsakė, kad jie lėšų neturi, o mano atsišaukimą patalpino Amer. katal. spaudoje. To rezultate susilankiau nuo vieno amerikiečio vieną dolerį su prašymu paieškoti jo giminę Brazilijoje. Tą dolerį aš atidaviau „L. Br.“ už paiešką.

Bandžiau leisti savo pajėgomis „Sekmadienio Lapelį“. Nusipirkau rašomų mašinėlę ir gavau dovanų seną multigrafą (mašinėlę dauginanti parašytą tekstą). Pats prirašiau ir atspausdinau du „S. Lapelio“ numerius, bet išitikiriau, kad tas sunkus darbas bus bergėdžas, nes spauda išėina prasta, trūksta platintojų ir katalikų visuomenę tuo menku lapeliu nesuinteresuosi.

Už kelių savaitių užgimė „Lietuis Brazilijoje“. Iš pradžių aš į jį žiūrėjau su mažu pasitikėjimu, bet ilgainiui išitikiriau, kad jis neina prieš krikščioniškų principus ir ryžausi jame bendradarbiauti.

Tė pradžių rašiau pasaulinio turinio straipsnelius, paskui pradėjau leisti prie „L. Br.“ „Sekmadienio Lapelį“, o vėliau, „L. Braz.“ padidėjus, bendradarbiauau religijos skyriuje. Pastaronis kelionis savaitėmis man primestas buvo „L. Braz.“ redaktoriauvas, bet laikraščiu sumažėjus dėl banditų smurto, nenorėjau mažinti bendro turinio ir šis rašinėlis yra po ilgos pertraukos pirmas, kur liečiamas yra vienas katalikų reikalas, būtent spauda.

Tų re kalų yra daugybė (paminėsiu tik krikščioniškai suprastą dorovę), o visi jie gali būti gyvildenami tik spaudos pagalba, nes liet. katalikai Bra-

zilijoje yra begalo išsiblaškę ir gyvu žodžiu galima pasiekti tik mažą jų dalilę. Kad pasiekus brangius liet. katalikus spausdintu žodžiu aš išleidau pastarais metais virš dviejų kontų savo pinigų ir padėjau daug darbo ištisomis dienomis ir kartais naktimis.

Kyla klausimas, kaip bus su šiuo reikalu toliau? Reikia tikėtis, kad „L. Brazilijoje“, kurs nuo pat pradžios nebuvo priešingas Kristaus idealams, ir toliau suteiks kampaļę lietuviams katalikams svarstyti savo reikalus, kurie liečia jų pasaulėžiūrą. Taigi lietuviai katalikai turėtų ir toliau, kiek galėdami, remti „Lietuvį Braz.“, tikėdamiesi susilaukti tų laikų, kuomet pagerės medžiaginis jų būvis ir lietuviai katalikai Brazilijoje savystoviau galės pasireikšti savo spausdintu žodžiu.

Kun. J. VALAITIS.

Pro domo sua

1. Šiomis dienomis buvau pasiryžęs grįžti Lietuvon, kad ten greičiau suradus Brazilijos liet. katalikam antrą kunigą, kurio veltui prašinėju laiškais ir pastaru laiku telegramomis jau du metai. Vienok gruodžio 4 d. perskaitęs Lietuvos laikraščiaus žinutę, kad kunigas Brazilijon tikrai atvyks pasiryžau dar palaukti čia S. Paulo tos žinutės patikrinimo.

2. Kostas Uekus ir Antanas Dutkus savo šlamštपालaikj ir vėl apėmėžė mane sakydami, būk aš skundes „Garsą“ ir „garsininkus“ policijai.

Šiuomi pranešu tai visuomenės daliai, kuri dar nepažysta tu dviejų šmeižikų ir ypač sukėčiaus K. Uekaus, kad aš už jų dvių paskelbtą netiesą ir šmeižimą mano asmens, traukiu juodu teismo atsakomybėn.

Kun. J. Valaitis.

SOV. RUSIJA.

Vėl byla prieš inteligentus.

Maskvoje yra teisiamą keliolika inžinierių ir profesorių, kurie buk slaptai trukdę sovietų planą per 5 metus pertvarkyti pramonę. Kaltinamieji duoda parodymą, būk Francija, Anglija ir t. t. juos prie to raginė ir žadėję daryti Rusijoj intervencija. Francija ir Anglija prieš tą kaltinimą protestuoja. Suimta daug Baltgudijos veikėjų k. a. Lastovski, Cekavič ir kiti, kaip kontrevoliucionieriai. Matyti raudonųjų diktatorių sostas tikrai braška.

— Paryžiuje „baltieji“ rusai išsirikto Kirilą „visos Rusijos caru“. Baltieji diktatoriai žaidžia, kaip maži vaikai, gyvena sapnais ir tuo būdu duoda priedangos bolševikam persekioti Rusijos demokratų, tikrus liaudies prietelius.

SAVYGLOBOS SAJUNGA

KONFERENCIJA.

Lapkričio mėn. 30 dien. įvykusioje Lietuvos Savyglobos S-gos Skyrių atstovų II-ojo konferencijoje dalyvavo visų São Paulo skyrių atstovai ir svečias p. J. Gaurilius.

Konferencija sveikino laišku buvusis C-tro V-bos pirmininkas p. St. Pušys.

Patikrinus atstovų mandatus išrinktas prezidiumas iš pirm. kun. J. Valaičio, vicepirm. J. Vaskevičiaus ir sekr. L. Gaigalo.

Išklausta C-tro V-bos ir skyrių atstovų pranešimai, iš kurių patiekėjo, kad Sąjungą nežiūrint nepalankių aplinkybių ir sunkaus laiko, jau ši tą yra nuveikusi, k. a. užregistruota s-gos įstatai, nusamdyta Centr. butas įsigyta šiek tiek baldų. Skyriuose daromos paskaitos, stegiami suaugusių kursai ir t. p.

Toliau išrinkta nauja C-tro V-ba į kurią įeina D. Beividas, J. Eljošius, L. Gaigalas, J. Vaskevičius ir V. Paškevičius. Į Revizijos K-ją J. Masiulis, Serbentas ir S. Miškinis.

Be S-gos einamų reikalų buvo svarstomi įvairūs klausimai. Jų tarpe biudnuomenės registravimas. Kadangi Lietuvos Konsulatas S. Pauly žada biudnuomenę šelpti produktais ir siūlo L. S. S-gai jam, tam pašalpos dalinimo darbe padėti, nutarta greičiausiu laiku skyriams savo rajonuose sudaryti, reikalingi tos pašalpos, šeimų sąrašus smulkiai aprašant šeimos sudėti ir gyvenimo sąlygas.

Be to konferencija, matydama kaip daug lietuvių neturi darbo, nutarė eiti prie to, kad greičiausiu laiku įsteigti darbų pajėškojimo biurą.

Vėliau nutarta ne rečiau kaip kartą į savaitę rengti C-tro V-bos būstynėje, įvairiomis tėmomis paskaitos, prelegentais kviečiant mūsų kolonijos inteligentus.

Konferencijai baigiant išnešta protesto rezoliucija prieš 25 d. spalį mėn. vandališką „Lietuvės Brazilijoje“ redakcijos apiplėšimą.

Konferencijos dalyviai pakylusiu ūpu ir pilni pasiryžimo dirbti visuomenės labui 19 val. išsiskirstė.

— Belgas Augustė Meunier ant pašto atviraiškio parašė 17.131 žodį.

Pernai Lietuva išvežė į užsienį už 12 milijonų litų kiaušinių.

— Apskaičiuojama kad žmogus jaunystėje turi ant galvos 125 t. plaukų.

Kas bus, kas nebus, bet Lietuvis neprazul!

atsigulė. Mane kodėl tai tą vakarą nemarino miegas ir norėjos tik gerotis gamtos prajovais!... Atsisėdes senoj kedrj įsmėigiau akis į tamsos bedugnę... Laiks nuo laiko žaibų liežuviai raižė auksinės varšos šviesa dabindami tolimus laukus, miško viršūnes ir dvaro parką. Oras buvo tvankus, karštas ir viešpatavo nepaprasta tyla. Neteliese sėdį jo senis ir meldėsi. Su manim kodėl tai nenorėjo kalbėtis.

Praslinko gerokas pusvalandis. Staiga sužabavo kryžmais. mano akys aptemo, sudundėjo, subildėjo perkūno trenksmas o jo aidas atsimušdamas į netolimą mišką ir daubas dar garsiau jį pakartojo. Tuojaus antras... trečias ir ketvirtas viens už kitą stipresni trenksmai... Šaltas drebulys supurtė mano kūną, o senis nepaprastu balsu sudėjaves krito ant kelių ir karštai meldėsi.

— O švenčiausias, didis Dieve! O motina nusidėjėlių! Saugok šiuos namus ir mus vargdienius, atitolink Dievo rūstybę... Baisios nuodėmės!... Tas kraujas ir lavonai visada man akise vaidenas!..

Žaibai dar labiau raižė padangę, o griaustinis vis aršiau pyko... Pradėjau kalbinti senį, bet jis savo žilą galvą pakėlęs į dangų ir kryžmais sudėjaves

rankas ant krūtinės meldosi ir manęs negirdėjo... Netrukus pakilo smarkus vėjas ir stambus lietus srovėmis pasipylė... Aš užsidariau kambarį ir nusirengęs atsiguliau; apsiklojau galvą drobulė, kad greičiau užmigti.

Bet žaibas skverbėsi pro plyšius ir erzino man akis... perkūno trenksmas vėjo ir lytaus užimas neleido užmigti!... Ir protarpiais vaidenos žilas senelis: mažiau jo baimingas akis ir girdeju kartojant: — Baisios nuodėmės! Tas kraujas... lavonai!..

Šaltas drebulys purtė mano kūną ir negalėjau užmigti. Čia kas tai nepaprasto. — galvoju. Kokia nors paslaptis, baisi drama tam seniui prisimena. Kitaip ir būti negali!.. Ir taip kokio tai nerimo apimtas, lyg užburtas blaškiausi lovoj visą naktį ir tik apinašriu užmigau.

Ryto metą po arbatos mano draugas leidosi pasivaikšėti parkan. o aš, atsikalbėjęs galvos sopėjimu, pasilikau rūme, kad tuo būdu galėčiau su seniu pasikalbėti: man rūpėjo sužinoti tą paslaptį kuri ryškiai pasirodė vakarykščioj jo metavonėj, jo akyse apimtose nepaprasta baime.

Progai atsitikus, stačiai jo paklausiau: — Pasakyk man gerasis Bernardi, kokie skausmai, kurios pasla-

plys tamstai slegia krūtinę? Vakar andros metu aš tai aiškiai pastebėjau ir noriu iš tamstos lūpų išgirsti, visą teisybę, — priestingai aš nenurimsiu. Turiu prisipažinti, kad vakar nugirstos tamstos dejonės, tie pasibaisėtinai prisimintai giliai palietė mano sielą ir taip visą naktį negalėjau užmigti.

Senis lyg nusiigando, giliai atsiduso, vienok matydamas, kad ji supratau, pradėjo.

Visa tai atsitiko prieš dvidešimt metų... Gyvenau aš Nedlberžy su savo maža šeimynėle ir mūsų augintiniu Petru. Nuomavau ten nedidelį ūkį ir iš to gyvenome... Nutiko, kad vieną kartą gavau pakvietimą nuo šio dvaro savininko tėvo, užimti ūkvedžio vietą. Pasilūplymas patiko, ir greitomis išsikėliau į naują vietą. Persikėlė su mano šeimyna ir Petras, augintinis. tąsyk 16 metų gabus ir doras bernaitis. Mano vyriausia dukrelė Anelka, 15 metų pumpurėlis, drange su Petru augusi labai mėgo vaikina ir anas ja. Bet tame amžiuje aš su močia nei galvoti negalvojojome, kad tai būtų moilė. Mums atrodė judiviejų draugystė nei daugiau, kaip brolių draugystė. Laikas bėgo, augo ir brendo Petras, augo ir kai radastos žiedas bujojo ir Anelka. Vietos klebono rūpesniu Petras, kaip nepapas-

tai gabus vaikas tapo priimtas į krautuvę praktikantu. Nuolat lankydamas mūsų namuose... Mudu su močia mylėjome jį kaip geriausį sūnų, o Anelka ir dar dvi jos sesutės, kai geriausiai broliuka.

Ir taip laimingai praslinko treji metai. Aš praturtėjau. Dvaro ūki vesti gerai sekė. A. a. šeimnininkas visiška man patikėjo, o pats važinėjo svetimus kraštus lankydamas, ar tai savo reikalus tvarkydamas... Petras, tąsyk jau savarankis krautuvės vedėjas galutinai mylėjosi su Anelka ir gal net apsvėsti rengė, bet mano akybė to nepastebėjo. Nutiko taip, kad vieną dieną atvyko dvaran mano pono pažystamas pirklys išgabenti užsienin arklų priauglių. Buvo tai žmogus pabuvęs, bet pilname stiprumė, augalotas, turtingas. Pamatęs mūsų Anelką beruošiant arbatai stalą išsyk ją padabojų, nors nenudavė iškarto... Man su močia įlindo galvon, ir abu sutarėva, kad toksai yra tinkamiausias žentas. Močia stengėsi kiek galėdama sveičiu ištikti, kuris pasilikio viešėti kelias dienas. Pagaliau sutarėme ir po trijų mėnesių tapo paskirtos vestuvės. Išvykdamas Anelkai paliko puikių, brangių dovanėlių...

Kas nutiko tų trijų mėnesių bėgyje, man teko ištirti nuo mūsų sene-

-Nusiginklavimas-

Vokiečių spaudos pranešimu Prancūzija taikos mete turi 655.700 kariuomenės ir 33.000 karininkų. Kilus karui ji, paskelbus visuotiną mobilizaciją, galėtų išstatyti nuo 4,5 iki 5 milijonų kariuomenės. Dabartinė jos karo tarnyba yra taip sutvarkyta, kad išmokytieji kariai yra atleidžiami rezervan. Jaunimas jau išanksto yra kariniai apmokytas ir iš karto gali būti iš jo puskarininkiai. Be to, yra daug atsargos karininkų, kurie galėtų užimti karo metu karo tarnybas. Prancūzija turi ginklu: 1450 lengvų ir 1200 sunkių armotų, 1700 karo ir 100 žvalgybos aeroplanų, 2000 mokoamųjų aeroplanų, 2500 tankų ir 37.000 kulkosvydžių. Be to, po karo dar stipriau yra sutvirtinusi Vokietijos pasienį savo tvirtoves. Kari ministerijos biudžete pozicija sudaro ketvirtadalį viso Prancūzijos biudžete 1930 - 34 m. jos biudžete karo metams numatyta po 3,3 milijardus frankų, be papildomųjų kreditų artilerijai ir pionieriams. Belgijos kariuomenės priskaitoma taikos metu 70.000 žmonių ir 4500 karininkų. Karo metu jos karo jėgos siekė iki 600.000 kariuomenės. Ji turi 600 lengvų ir 300 sunkių armotų, 250 aeroplanų, 100 tankų ir 4.100 kulkosvydžių. Lenkija taikos metu turi 300.000 kariuomenės ir 20.000 ka-

rininkų. Karo metu ji gali išstatyti nuo 3,5 iki 4 milijonų kariuomenės. Karo priemonių turi: 1:300 lengvų ir 450 sunkių armotų, 1.600 aeroplanų, 350 tankų ir 10.000 kulkosvydžių. Jos biudžete karo reikalams skiriama 31% viso valstybės biudžeto. Čekoslavakijos kariuomenę taikos metu sudaro 140.000 žmonių ir 11.000 karininkų. Karo metu ji gali išstatyti 1,3 milijono žmonių. Turi 900 lengvų ir 450 sunkių armotų, 400 aeroplanų, 100 tankų ir 850 kulkosvydžių. Ginklavimosi pozicija biudžete sudaro 18%. Italija turi apie 450.000 žmonių kariuomenės ir 160.000 karininkų. Faktiškai fašistų milicijos skaitoma apie 300-400 tūkstančių žmonių. Karo metu jos kariuomenė siekia nuo 3½ iki 4 milijonų. Ji turi 1.200 lengvų ir 650 sunkių armotų, 180 tankų, 1200 oro ir vandens karo lėktuvų ir 4.500 kulkosvydžių. Ginklavimui išlaidas sudaro 21,2% biudžeto. Sovietų Rusija turi 1,2 milijono aktyvios kariuomenės, 40.000 karininkų ir 6.000.000 žmonių paruošto rezervų. Karo pabūklų turi: 2.400 lengvų ir 600 sunkių armotų, 23.000 kulkosvydžių. Krašto apsaugos reikalams išlaidas sudaro 10% viso biudžeto. L.

LIETUVIAI SVETUR.

Vytauto D. 500 m. sukaktuvių minėjimas.

Chicago. Spalio mėn. 26 d. lietuviai iškilmingai šventė Vytauto D. 500 m. sukaktuvių paminėjimą. Iškilnėsė dalyvavo virš 10.000 lietuvių ir daug garbingų svečių.

Dalyvavę iškilnėsė Illinois valstijos gubernatorius Louis L. Emirson ir teisėjas William E. Helander pasakė apie Vytautą D. gražias kalbas.

Bolševikėliams nesiseka.

Chicago. 26 d. spalio mėn. rengiant Vytauto D. paminėjimo. Iškilnės bolševikai dėjo didžiausių pastangų tonis iškilnės sutrukdyti. Norėdami atitraukti daugian žmonių greta iškilnių surengė prakalbas prieš Vytautą, į kurias atėjo vos 80 žmonių o tuo tarpu iškilnėsė dalyvavo visi 10.000. Visgi nepasisekė!.

Kalėdinė ekskursija.

Sužavėti savo tautiečių svetingumu Amerikos lietuviai rengia didelę Kalėdinę ekskursiją į Lietuvą, kuri išplauks gruodžio mėn. 9 dien. laivu „Fredrik VIII“.

Ekskursijos į Lietuvą.

Amerikos Lietuvių Ekonom. Centras nutarė organizuoti kas vasarą Amerikoj gimusio lietuvių jaunimo ekskursijas į Lietuvą. Tuomi atliks labai didelį kultūrinį lietuvių tautos darbą.

Lietuvaitė - Bostono grožio karalienė.

Užbaigiant Bostono miesto trijų šimtų metų įsteigimo sukaktuvių paminėjimą, buvo didelės iškilnės, kurių parodos ir „trijų šimtų metų sukaktuvių gražuolės“ rinkimai.

Konkurse dalyvavo net 101 įvairių tautų gražuolių, jų tarpe ir keturios lietuvaitės: Gladys Norkūnaitė, jos sesuo Aldona Norkūnaitė, Ona Kavolytė ir Adelė Martinonytė.

Grožio karalienė išrinkta p-lė Gladys Norkūnaitė o visos kitos lietuvaitės gavo penktą, šeštą ir septintą vietą. Tokiu būdu visos dalyvavusios lietuvaitės laimėjo.

Tautinių šokių konkurencijoje lietuviai laimėjo ketvirtą vietą.

Autobuso katastrofa

— Važiavę iš Kauno į Vilkermę nuvirto nuo tilto į Virintos upę. Iš važiavusių 7 keleivių 5 prigirė.

Smerkia

SPALIŲ 25 d. BANDITUS.

Šiomis dienomis pasirašė po rezoliucijomis dėl Spalių 25 d. smurto, tilpsumomis „Liet. Braz. Nr. 46 daugelis asmenų.

Beto iš provincijos p. V. T. Ypė rašo: — perskaitę laikraštyje žinutę apie išplėsimą redakcijos siunčiame Jums savo užuojautą. Paremti pakol kas galime vien žodžiais:

Nurinkite, broliai mielieji, Nebokite niekių bailių;

Pradings šiužai tie piktieji, Kur kanda mus iš pasalų.

Nebaisios mums audros ir vėjai Mūs balso jie nenuslopys.

Išaus tuoj meteliai naujieji — Visur mūs idėjos skraidys.

— Iš Palma, Sapezal p. K. A. rašo: Sužinojau, kad nukentėjote nuo tos pačios tevynės vaikų, klajojančių tamsybėje.

Bet ką padarysi, matyt, jie pats nežinojo, ką darė. Bet aš drįstu prabilti išreiškdamas Jums nuo Visagalio daug laimės ir pasisekimo — užmigusias sielas budinti. Taip pat linkiu pasisekimo vieninteliui populiariam mūsų spinduliui „Liet. Braz.“ laikračiui ir jo bendradarbiams, kurie nukentėjo nuo tų pačių mūsų nesuaprasusių brolių lietuvių.

Negešk, brangios šviesos spindulėli, ir dar labiau sužibkie, o mes broliai, broliūčiai mieliai sklaidysime jo lapus po sunkių dienos vargų, Nelemtu likimo ištiktas duonos kasniui plėnyti dirbu tolimoj ir retai apgyventoj Brazilijos provincijoj paslatvius kolonistus. Gyvena čia ir daugiau lietuvių. Savo ir jų vardu siunčiu jums brolio sveikinimą.

K. B.

JUOKAI

LAIŠKAS DIEVUI.

Vienas Rumunijos pilietis sumanė parašyti laišką pas... Dievą, prašydamas 1000 lejų (krašto pinigų vardai). Laiske parašė smulkiai apie savo vargingą gyvenimą.

Ant konvorto uždėjo šitokį adresą: — Ponui Dievui. Bukarešte (Rumunijos sostinė) Bukarešto pašte nežinojo ką daryti su tuo laišku. Pagaliau valdininkas liepė nusiųsti tą laišką ministerių pirmininkui. Ministeris pirmininkas gavęs laišką truputį nustebto tokiu keistu adresu, bet jam laišką perskaičius pasidarė kaimiello gaila. Jis per savo kanceleriją liepė nusiųsti kaimiėliui 500 lei. Neilgai trukus ateina į paštą antras laiškas tokiu pat adresu. Ir vėl paštas siunčia

Ponai

Tai gyvenimas malonus, Kada pilna visur ponų. Kai iškelsi kur tik koją — Visur ponai ponavoja. Ponas valščiaus sekretorius, Ponas kurpius ir stikliorius, Ponas bliūdžius, ponas puodžius, Ponas ir kurs valo suodžius. Pona! auga, namus stato, Ponų vis daugiau kas metą. Mat įstatymai neliečia Pona!s būt visiem piliečiam. «Ponas ubage, te duonos» — Tarė šeimininkas ponas, Paskui piemeniui užgroja: «Ponas, saugok vasarajū!» Girtas vartosį purvyne. «Ponas, skverna prisimynei» — Sako ponas policejus, Poną vagį nulydēja. Ponų mūs kraštėlis pilnas. Pona!s kerpa žmogui vilnas. O tas ponas, kurs suplyšęs, Tai greičiau dar prašo kyšį. Kada būsi žemės Rūmuos, Rodyk tuoj širdies gerumą. Mokėk lenktis ir šypotis — Tavo norą tuoj pasotina. Kai nueisite į banką,

ji ministeriui pirminkui. Tas atplėše ir su dideliu susidomėjimu skaito laišką. Jame parašyta:

Gerbiamasis, ponas Dieve! Dėkui tau karštai. Gavau vietoj 1000 tik 500 lei tur būt dėl to, kad pinigai ėjo per kanceliariją to vagies... kuris pašadlino pusiau su manim.

Ponas Dieve, kitą kartą nesiųsk pinigų per tą kanceliariją nes ir Tave dar apvogt, kaip mane apvogė...

William.

Anekdotai apie menininkus

Garsus muzikas Bethovenas ne visai gerai sugyveno su savo broliu Jonu, stambesniu žemdirbiu. Mat, Jonas dažnai pasijuokdavo brolio prisirišimu prie muzikos. Naujų 1823 metų dieną Jonas atsiumė broliui vizitinę kortelę su pasveikinimu. Kortelėje buvo parašas: „Jonas von Bethoven — dvaro savininkas“. Muzikas, kuris isūterėjo nei titulo nei garsaus vardo, išiumė atgal kortelę, užrašęs antroje jos pusėje: „Liudvikas von Bethoven — savo proto savininkas“.

RUSIŠKA PIRTIS

Atidaryta šokiadieniais nuo 2 iki 10 val. nakties. Sekmadieniais nuo 7 v. ryto iki 2 v. p. p.

Pirmadieniais pirties nėra.

Antradieniais tik moterims po 1\$500. Trečiadieniais želmoms: 1 žmogui — 3\$000, 2 — 4\$000, 3 — 5\$000.

Ketvirtadieniais ir penktadieniais bendra pirtis po 1\$500 nuo žmogaus, o šeštadieniais ir sekmadieniais po 2\$000

Rua Bresser, 307.

DAKTARAS

A. Žazara S N E Ž

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.)

Vidaus ligos, chirurgija, venerijos ir moterų ligos.

Priėmimas nuo 9-12 v. ryt. ir 3-7 v. v. Ladeira Porto Geral 12 sobr.

(greta Frontão Boa Vista) 2 andar,

salas 4 e 5 Tel. 2-5068.

Gyv. butas ten pat 5 aukšte.

lio kerdžiaus, kuris buvo Petro ir Anelkos tarpininkas ar patarėjas. Mergaitė sužinojusi tėvų sprendimą tuoj pasisakė senukui, pareikšdama, kad bevelytų mirti, negu netekti Petro, netekti meilės, kuri nuo jaunų dienų kūrenosi, kai šventai, nekaltai ugnelė abiejų širdyse. Senelis suraminęs Anelką, pasiūlė pasiduoti tėvų ir Dievo valiai ir pasižadėjo pranešti Petui ir jį perkalbėti. Bet tasai išgirdęs tą skaudžią naujieną sudrebėjo yt perkūno nutrenktas medis, sukando skausmingai dantis ir skubiai atsisveikinęs senelį dingo. Rytojaus dieną jau neatvyko krautuvėn ir nuo to laiko niekas nebežinojo kur Petras pradingo...

Prisiartino vestuvių dieną. Suprašyti svečiai suvažiavo. Pagaliau atvyko ir žentas su dovanomis, gausios draugų bendrijos lydimas. Anelka, kai drobė išbalusi, kaip padžiuvusi nendrė atradė baltuose jaunosios rūbuose... Atvyko kūnigas į namus ir čia susilūbavojo jaunosius. Kėlėme puikia, šaunią puotą dieną ir naktį. Svečiams nieko netrūko! Tik mūsų jaunoji dar labiau nusiminusi, niekam nę žodžio pratari negalėjo. Kalbama liūdnai žiūrėjo į tolį, o per skruostus riedėjo stambus deimantiniai ašarų karolėliai...

Rytojaus dieną susirinko būrelis svečių prie jaunųjų kambario ir pabeldė -- niekas neatsakė. Po valandėlės, nekantraudami pasveikinti ir pralinksminti jaunosius, vėl pabeldė, bet ir ty-la... Trečią kartą pabeldus ir nesulaukus atsakymo, nerimo perimti pabroliai pradėjo garsiai abu šaukti, bet vėl ty-la, kaip pirma... Tada persigandę išlaužė duris ir... Dieve Aukščiausi!... pamatė baisenybę: Skersai lovos gulėjo paplūkę kraujuose jaunavėdžių lavonai! Jaunosios krūtinė buvo kryžmais perskrosta ir išimta širdis!...

Tuo tarpu žmonės pamatė bebėgantį per dirvonus bepročiu pavirtusį Petrą, kuris aukštai ant rankų iškėlęs nešė kruviną širdį ir šaukė: --

— Štai ji, vėl mano!.. Ji mano, ši brangi širdis!.. Mieloji mirdamą man ją dar kartą pavedė!... Šalin visi! Ši širdis mano!... mano!...

Ir taip užbaigė tą baisų pasakojimą senelis... Paskutiniai jo žodžiai nepaprastai suvirpėjo: suvirpėjo, sukurtėjo gyslos... Žila galva nusiviro kedės šonau ir daugiau nebusudėjo — jis mirė!...

— 0 —

Tuoj bučiuokit ponui ranką. O kai gausit šimtą litų, Veskit poną tuoj ant pietų. Jei nešvarūs būtų batai, Ponai sargui duok arbatą Ir tuoj gausi tą malonę — Pamaty prieš save poną. Jei sūnus netur tarnybos, Reik nunešti ponui grybų, O j grybus įmaišyti Ponui pora šimtų litų. Jeigu pona tavęs negirdi, Tai klabenki ponios širdį. Jei atvešk penimą žąsį — Tuoj prie pono kelią rasį. Na, gyvent ar nemalonu, Kada pilna visur ponų. Savas ponas, savas kraštas, Savais litais ponas tręstas.

Dainotas «Ū»

— Šiaurės Amerikos Jungtinėse valstybėse, automobilių pramonei dirba bemaž puspenkto milijono darbininkų. Tai tikras „automobilių kraštas“.

— Amerikos geografinės draugija neseniai išleido naują Europos žemėlajį kuriam viet vardai surašyti 46 kalbomis.

Prancūzu Navigacijos Kompanija

SUD ATLANTIQUE — CHARGEURS REUNIS.
Išėjimas greitųjų laivų.

IŠ SANTOS Į PIETUS		IŠ SANTOS Į EUROPA	
Kerguelen	— C. R. 20 Gruodžio	Lutetia	— S. A. 11 Gruodžio
Massilia	— S. A. 24 Gruodžio	Eubée	— C. R. 11 Gruodžio
Mendoza	— T. M. 21 Gruodžio	Formose	— C. R. 18 Gruodžio
Belle Isle	— C. R. 27 Gruodžio	Krakus	— C. R. 25 Gruodžio
Aurigny	— C. R. 4 Sausio	Massilia	— S. A. 5 Sausio
Alsina	— T. M. 21 Sausio	Mendoza	— T. M. 5 Sausio
Lutetia	— S. A. 21 Sausio	Kerguelen	— C. R. 8 Sausio
Lipari	— C. R. 31 Sausio	Belle Isle	— C. R. 17 Sausio
Swiatowid	— C. R. 29 Sausio	Aurigny	— C. R. 25 Sausio
Jamaïque	— C. R. 6 Vasario	Alsina	— T. M. 5 Vasario
		Swiatowid	— C. R. 17 Vasario

Daroma šamados iš Lietuvos 3 kl. paprasta, 3 kl. su kabina ir 3 kl. pagerinta.

AGENTAI:

S. PAULO
Cia Comercial e Maritima
Rua da Quitanda, 19-A.

SANTOS
Cia. Chargeurs Reunis
Rua 15 de Novembro, 186.

JUS PRIVALOTE PRADĖTI TAUPYTI!

Įdėdami 50\$000 galite atidaryti savo einamąją sąskaitą su 4 ir puse metinių nuosimėjų
Galit kasdien išimti pinigus esant reikalui.
Tiktai

BANCO GERMANICO

Rua Alvares Penteado 17, kertė Rua Quitanda.

Banco Allemão TRANSATLANTICO SÃO PAULO

Rua 15 de Novembro Nr. 38.

CENTRAS: VOKIETIJOS UŽJŪRIO — BANKAS BERLYNE.
Skyriai Brazilijoje: RIO DE JANEIRO, SANTOS, CURITYBOJE, BAHIA, PORTO ALEGRE.
ATLIEKA PERLAIDAS Į VISAS PASAULIO ŠALIS AUKŠČIAUSIU KURSU IR GEROMIS SALYGOMIS.
INDĖLIAI IR DEPOZITAI NUO 50\$000

KORESPONDENTAS LIETUVOJE:

Lietuvos Bankas Kaune.

DĖMESIO!

Jei norite nešioti rūbus gerai pasiūtus, tai visi kreipkitės į mano rūbų siuvyklą

Rua Caninde Nr. 80 — Bondo Nr. 49 — Caninde

Darbas atliekamas greitai ir gerai. Mūsų Tautiečiams daroma didelė nuolaida.

Siuvama ir išsimokėjimui. Susikalbama visomis Europos kalbomis.

Siuvama taip pat ir moterų rubai

PETRUITIS

Gyvenamas butas Rua Madeira, 17.

NAUJA PIRTIS

SU VONIOMIS.

NUO 7 VAL. RYTO IKI NAKTIES.

Vonia su šiltu vandeniu ir baltiniais 2\$000. Bendra pirtis su garais, šiltu ir šaltu vandeniu bei baltiniais — 2\$000.
Taip pat daromi masažai, kerpami plaukai ir skutamos barzdos.

Rua Tenente Penna, 29 (Bom Retiro)

Ⓜondės: 53, 55, 21 ir 23. Auto bondės — Bom Retiro.

Geriausia dovana

mūsų namiškiams Lietuvoje bus padaryta, jei jiems pasiūsim «LIETUVI BRAZILIJOJ». Jie ten skaitydami, mūsų laikraštį sužinos, kaip mes gyvenam, kokį vargą kenčiam, ir turės pilną supratimą apie pačią Braziliją.

Tad nepasigailėkim kelių milreisy ir pasiūskim jiems įdomiausių ir rimčiausių visoj Pietų Amerikoj laikraštį «LIETUVIS BRAZILIJOJ».

Metams prenumerata Lietuvon tik 18\$000.

Užsisakant iš Lietuvos — 2 doleriai.

Vokiečių fotografijų įstaiga „BERNARDO“, įsteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidinti, o taip pat su dažais.

Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT

Rua São Caetano, 111 (senas n.103)
S ã o P a u l o .

IVAIPENYBĖS.

— Iš Sovietų ro'aus. —

Išvažiuoju atgal į Lietuvą. Nesuradęs automobilio (taksi) suderėjau už 5 rublius vežiką (prašė 6-į) ir įsilindęs į „būdą“ važiuoju į stotį.

Ankstus rytas. Pro rūkus smelki smulkutis lietus. Leningrade nė gyvo žmogaus — visur dar miega. Jau visiškai prazilęs sulinkęs, bet simpatiško veido vežikas tyliai niuksi liesbėrį.

— Dėde! a, dėde! Dabar kai pas jus darbininkų valdžia, turbūt, vis dėlto geriau gyventi negu prieš karą? — kalbinau jau truputį apkurtusį senį.

— Juokiesi, mielas žmogau!

— Kodėl juokiuosi? Juk tamsta manau, darbininku save laikai. O, antra, prieš karą juk po 6-šis ar 5-kis rublius už šį kelią neimdavai, bet tenkildavai pusrubliu.

— Mielas žmogau! Atmink, kad juoktis iš nelaimingo — vis dėlto nuodėmė.

Senio balsas virpėjo. Pajutau, kad jis lyg įsižeidęs ir krūtinėje slepia gėlą. Man jo pagailo ir aš nutariau jį prašnekinuti kitu būdu.

— Aš esu svetimšalis — iš Lietuvos — ir todėl aš jūsų gyvenimą mažai ką nežinau. Ir todėl tamsta suprask, kad aš klausiu rimtai ir visiškai nesityčioju.

Senis pasisuko, suvirpėjo, mostelėjo ranka ir pridūrė:

— Ech, mielas žmogau, klausk tamsta tu, kurie moka šnekėt — aš nemoku, nepapasakosiu.

— Bet, tamsta, ir nepapasakok, o tik atsakyk, ar darbininkui prieš karą buvo geriau gyventi ar dabar?

— Mielas žmogau! — ištarė senis suspausta gerkle, lyg pro ašaras ir pasisukęs pradėjo sparčiai vynioti apie

rankovę vadeles. — Koks čia gyvenimas ir koks čia uždarbis, jei už vieną pasagėlę moka po 5 rublius? Ech!.. aš nemoku kalbėti!.. Kai aš pamatau nešant laidoti numirėlių, tai aš visados savęs klausiu: kodėl jis toks laimingas?.. Kodėl tame pačiame karste neneša ma-nęs?..

Seniui ašaros visiškai suspaudė gerkle. Jis tik mostelėjo ranka ir sulinkęs vis trynė šlapia rankove vienintelę kaktose užsilikusią akį. Man pačiam pristigo žodžių ir neturėjau ką seniui pasakyti.

— Prieš karą tarnavau pas vieną poną, — pridūrė senis per ašaras — gaudavau butą, drabužius, maistą ir mėnesiui 6 rublius. Dabar man nereikia jokių pinigų, tik duokit tą butą, drabužius ir maistą. Aš pasidalysiu su sene ir mudviem pakaks. O dabar... ir aš alkanas... ir senė alkana... ir kumelaitė alkana...

Aš tylėjau. Žodžių seniui paguosti vistiek nesuradau.

Privažiavau stotį. Išlipau. Norėdamas seniui nors kiek padėti, padaviau jam ne suderėtusius 5, bet prašytuosius 6 rublius. Jutau, kad tai labai maža, tačiau aš niekuo daugiau jam padėti negalėjau, nes pinigų vos tik pakako kelionei. Kai ties stoties durimis atsisukau, tai senis sėdėjo kepurę nusimėšęs ir vis dar žegnojosi mano link.

Įsėdau į traukinį ir pagalvojau: taip, tai ne vieno vežiko, bet viso krašto tragedija. O kada jį pasibaigs — sunku pasakyti.

„Mūsų laik.“

Skaitykite ir platinkite

„LIETUVI BRAZILIJOJ“

BRAZILIJOS NAUJIENOS.

Atsistatydino S. Paulo laikiniji vyriausybė.

Grudžio 3 d. atsistatydino S. Paulo estado civiliai ministerijai, policijos šefas V. Ráo ir miesto prefektas. Interventorius pulk. João Albertas prašė juos nurodyti kandidatus į savo vietas ir pasiūlyti savo vietose ligi nebus surasti nauji kandidatai.

Bankai veikia.

Bankai pradėjo laisvai daryti pinigines operacijas, ir keisti pinigus. Dolerio vertė dabar svyruoja tarp Rs. 10\$200 ir 10\$600.

Nauji S. Paulo ministeriai.

Susidarė nauja S. Paulo provizorinė vyriausybė į kurią įėjo žinomi S. Paulo mokslininkai ir visuomenės veikėjai. Apsaugos ministeriu (sekretorium) bus gen Miguel Casta, prefektu dr. Luiz Anhaia Mello.

Baisus sprogimas.

Porto Novo de Cunha mieste sprogo kariškas sandelis. Sprogimas buvo toks smarkus, kad išlėkė į padanges du kaimyniniai namai. Užmušta 30 asmenų ir daugybė sužeistų. Žuvo keli karininkai. Katastrofos priežastis — neatsargus elgimasis su dinamitu.

Nauja vyriausybė ir darbininkai.

— Streikai visur pasibaigė laikinu susitarimu.

— Darbo ministerija žada spręsti eiti prie darbininkų klausimo studijavimo. Rio jau suregistruoti bedarbiai. Jiems manoma duoti uždarbio prie viešų darbų, ypač prie namų skiriamų darbininkams statybos.

W. Luiz rodė narsumo.

Laikraščiai paduoda įdomių samkmenų apie buv. prez. Washington Luiz paskutines Brazilijos dienas.

Kuomet kardinolas Sebastian Lėmė išpėjo buv. prezidentą apie ruciamą prieš jį perversmą ir patarė jį atsistatydinti, kad išvengus brožudikos kovos, tai W. Luiz jam atsakęs: — ar tai tamsta įtari neistikimybėje mano generolus? aš galiu pasirodyti gatvėje ir liaudis iškels man ovacijų.

Jis netikėjo besitariania politinė audra ligi tol, kol ties jo durimis nepradėjo žvangėti ginklai. Ir tuomet nesutiko atsistatydinti, tik „sutiko“ būti areštuotas.

Kuomet vienas karininkas jau sureštuotas W. Luizą pavadino tik daktaru, tai jis padarė pastabą: — neužmiršk, tamsta, kad aš esu prezidentu ligi lapkr. 15 d.

Išvežamas iš forto į ištremimą W. Luiz sugražino duotą jam knygą „apie Kristaus sekimą“ ir pridūrė: — aš paguodos nereikalingas — įteikite šią knygą kitam kaliniui, kurs bus atgabentas čia pakeisti mane.

Kuomet vienas karininkas jo ko tai užklausė, jis išdidžiai pastebėjęs: — tsakymą tamstai duosiu už trijų metų

Turbūt, visų garsiųjų menininkų muzikų jau toks likimas, kad juos visoki pokylių rengėjai stengiasi išnaudoti, ir dažnai tik dėl to kviečia papietauti, kad išgirdus jų muzikos.

Kartą Šopenas (Chopin) viename name, atsikėlęs nuo stalo, pagriežė trumpą 16 taktų kompoziciją.

— Bet pone! — susuko to namo šeimininkė, — tik taip mažai?

Maloningoji ponija, — atsakė Šopenas, — aš taip pat visai mažai ir valgiau!

— Saulė turi savyje 5.700 laipnių Celsijaus karščio.

— Toliausia nuo žemės žvaigždė yra už 220.000 šviesos metų, vadinamos šviesa mus pasiekia tik per 220.000 metų.

Trys milijonai.

1920 — 1930 m.

Aš žinau, kad šandie trys milijonai, Kad trys milijonai nusilenkia širdžių, Ir urmu pasimeldžia kas rytas, Kas rytas trys milijonai širdžių.

Ir visi tą pačią, tą šventą maldą: Pavergtas Vilnius, pavergti Vartai Motinos Šventos. Vario trimite, paleiski į šalį skardžiausį balsą — Ir tuoj trys milijonai kardų sušvytruos.

Ir tuoj iki vieno, visi ranka rankon, Atkelkime urmu į Vilnių duris. Laimėsime žygį, tik visi kaip vienas, Kaip Vytauto Didžio galiūnų būrys.

Kęstučio senelio dvasia stebuklingai Iš bokšto Trakuose palaidinus visus, O ežero bangos iš dugno skaidriausio, Trims milijonams stiprybės atsiųs.

Tad, vario trimite, paleiski skubiausiai skardųjį balsą Teskelbia po šalį didžiausį džiugimą, didžiausią žinią, Kad trys milijonai pakilom dėl laisvės, dėl Vilniaus, Kad trys milijonai kardų sušvytruos.

«K.» Klemensas Dulke.

SUSIRINKIMAI.

Ateinantį sekmadienį — gruodžio mėn. 14 d. 3 val. po pietų Lietuvos Konsulato bute šaukiamas visuotinis visų D. L. K. Vytauto Didžiojo komitetų ir Centralinio komiteto SUSIRINKIMAS.

Centralinis Komitetas.

Pastaba: Pakvietimų platintojų prašoma pristatyti žinias apie išplatintus pakvietimus.

Šeštadienį, gruodžio mėn. 6 dien. 7 v. vakare, Villa Anastacios lietuvių mokykl. bute, bičnuomenės registravimo reikalu šaukiamas L. Savyglobos S-gos V. Anastacio skyriaus narių visuotinis susirinkimas. Skyriaus nariai ir tuo reikalu užinteresuoti prašomi būtinai atsilankyti.

L. S. S. Skyr. Valdyba.

LIETUVIAI BRAZILIJOS.

PABĖGO ŽMONA.

Villa Anastacio. Sulenkėjusi lietuvė Veronika Šaltenė 40 m. amžiaus, išgyvenusi 19 metų su savo vyrui, susidėjo su lenku Feliksų Jodyniui, ir 4 d. gruodžio mėn. pabėgo. Vyras liko su mažais vaikais.

Mat ir į senatvę, kaltais žmonės padūksta.

Koresp.

Iš Villa Armanda.
(Netoli Lapos)

Villoje Armandoje, turi užpirkę žemes ir gyvena 9 lietuvių šeimynos. Čia galima pasakyti, tai ramus kampeilis, kur nei kartą neiškilo muštynės dėl pingos. Tai pavyzdys ir kitų Vilų lietuviams.

Žavistas.

Paieškojimas.

Jonas Karčiauskas paieško Kosto Savicko, kilusio iš Šiaulių miesto. Paskutiniu laiku (sausio mėn.) buvo išvykęs į Rio Grande de Sul, norėdamas patekti Uragvajun.

Kas žino, arba jis pats, prašoma pranešti Jonui Karčiauskui, caixa postal 1764 — S. Paulo.

— Šiaurėje yra tauta eskimai, kuri nevaratoja druskos, jie gyvena viena mėsa.

Vytauto Jubilėjaus Centr. Komitetas
lietuvių visuomenei praneša:

KAD
„AUŠROS SŪNŪS“
Čiurlionienės 4 v. drama

bus
vaidinama **„Legia Lombarda“**
SALĖJE GRUODŽIO 27 D.

Visi pakvietimai, kuriuos daugelią nusipirko, galios gruodžio 27 d.

Pakvietimai gaunami laikraščių redakcijose, lietuvių mokyklose, Lietuvos Konsulate ir atskiruose rajonuose — Vytauto Didžiojo Komitetuose.

SVĖIKATA.

Popietinis poilsis.

Pavalgius į vidurius, į virškinamuosius organus priteka daugiau kraujo, negu kad paprastai ten yra. Dėl to kitos kūno dalys, ypač smegenis, netenka tam tikro kraujo kiekio. Šio reiškinio padarinys yra tas, kad žmogus pajunta nuovargį ir nenoriai protinai nieko dirbti. Raumenyse irgi tokiu pat būdu kraujas sumažėja, ir dėl to raumenys lieka taip pat „nelankstūs“, sunkesniai fiziniam darbui nebelaiki.

Dėl to ir yra patariama po pietų bent 20 — 30 minučių pailsėti. Šis poilsis naudingas organizmui tuo, kad nuvargę nuo darbo narveliai gauna šiek tiek laiko pailsėti, gali geriau pašalinti iš savęs nereikalingas ir kenksmingas medžiagas — nuodus. Tas ypač labai svarbu tiems žmonėms, kurie rytais anksti kelia ir anksti stoja prie darbo.

Silpnesnės sveikatos žmonėms irgi reikia visuo.net atminti, kad per didelis bet kokiam darbe įsitempinimas jiems dažnai gali nepataisoma pakenkti. Kalbant apie poilsį, jie turi atminti, kad jiems kaip silpniesiems reikia dvigubai, trigubai daugiau ilsėtis, kaip jų draugams ar pažįstamiems, kurie yra už juos daug stipresni.

Reikia ramiai sau atsistėti, ištiesinti kiek galint kojas ir patogiai atsilošti stengtis kiek galint nieko negalvoti ir apie 20 — 20 minučių pasidėti. Žinoma, kas gali gerai ir užnigiti, bet tik neilgam.

«Uk.»

Lietuviškų maldaknygių

galima gauti pirkti „Liet. Braz.“ redakcijos. Kainos 2, 4, 6 ir 8 mlr. I, provinciją išsiunčiama gavus atlyginimą už knygą ir 500 reisu pošto išlaidoms.

Adresas: D. Beividas, caixa postal 1764, S. Paulo.

Ar Tamsta jau užsisakei -Liatuvius Br.- ateinantiems matams?

Taupyk savo sveikatą!

Rukyk papirosus su higieniškomis gilzėmis padirbtomis Europos būdu, su vata viduryje, kuri sugeria nikotiną. Kaina už 100 gilzių 600 reisu. Už tūkstantį 4\$500. Išsiunčiame paštu primokėjus 1\$500 už prisiuntimą už 1000 gilzų. Geriausios bibulius popieros knygelė papirosų darymui 200 reisu. Už šimtą knygelę 14\$000 su prisiuntimu.

Pirmoji papirosų gilzų dirbtuvė
MAURICIO STADLER
RUA JOSE PAULINO 151 o-o SÃO PAULO, Cap.
Reikalaujame agentų kiekviename mieste.

REDAKCIJOS IR ADMINISTRACIJOS ATSAKYMAI.

M. Vidziūni, Barretos. Norėdamas išimti pašą savo nepilnamečiumi sūnui Tamsta turi prisiųsti Liet. Konsulatan (rua Conselheiro Nebias, 103, S. Paulo) savo pareiškimą tuo reikalu, savo pašą ir du doleriu. Jeiga yra, gera atsiųsti ir jo metrikai.

K. A. Palmoj. Tamstos prašomų knygų neturime. Išsiųsime panašų. Už auką ačiū.

P. P. Br. Jodeliui, Arėjui Vitkauskui, Lietuviui. Raštus gavome — skaitysime. Ačiū!

Pašto dėžutė

Redakcijoj yra laiškai.

St. Asadauskas, K. Babinskas V. Buikėvičius, St. Balčiūtei, J. Bambaliui V. Bučinskis, J. Baniui, J. Bauzys, K. Gruzdui, B. Gaidamavičiui, J. Gaveni P. Grimailovui, J. Juzenui, A. Kvederui B. Kšivickui, St. Kviškai, A. Kazenui, L. Kurliui, J. Masiulis, V. Magalenai, A. Fetkui, J. Plančionui, P. Pavlaičiui J. Rakovic, P. Raunanskui, A. Riškui, Šilakis, Č. Snieškui, St. Šukatis, J. Strunskiui, J. Tėvunas, P. Tamašūniui, D. Tarnauskas, V. Urniežius, J. Visockas, V. Valantinas, M. Vasiulius.

DĖMESIO!

Bom Retiro mokyklos vakarelis.

P. Papeurelis prašo mus paskelbti, kad Gruodžio 14 d. 8 val. vak. Rua da Graça 144 įvyks vakarelis su vaidinimu komedijos „Vestuvės per prievartą“ ir šokinis. Vakara rengia B. Retiro liet. mokyklos komitetas mokyklos naudai.

— Olandijoj yra mokyklų net iš stiklo pastatytų.